

Súd: Krajský súd Košice  
Spisová značka: 9Co/66/2023  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523200897  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gizela Majerčák  
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7523200897.1

## Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gizely Majerčák a členov senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Zuzany Stolárovej, vo veci navrhovateľky: R., I., T., okres Q., nar. XX.XX.XXXX, proti žalovanému: B., I., T., nar. X.X.XXXX., zást. advokátka JUDr. Jolana Fuchsová, PhD., Košice, Štúrova 20, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky a o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie č. k. 6C/9/2023 - 13 z 10. februára 2023

### rozhodol:

M e n í uznesenie vo vyhovujúcich výrokoch I. a III. tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

P o t v r d z u j e uznesenie v zamietavom výroku.

Z r u š u j e uznesenie vo výrokoch II., IV. a VI. o uložení povinnosti navrhovateľke podať žalobu vo veci samej, o poučení žalovaného o jeho možnosti domáhať sa náhrady škody alebo inej ujmy spôsobenej mu výrokom III. a o trovách konania.

Žalovanému p r i z n á v a nárok na plnú náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie ako súd prvej inštancie (ďalej len aj len ako „súd“) uznesením označeným v záhlaví nariadil neodkladné opatrenie, ktorým postupujúc podľa §325 ods. 2 písm. e) CSP žalovanému uložil, aby „dočasne“ nevstupoval do rodinného domu ako do nehnuteľnosti individualizovanej v I. výroku uznesenia, (pričom dobu trvania nariadenej neodkladnej úpravy pomerov nijako nevymedzil - pozn. odvolacieho súdu) a navrhovateľke uložil, aby do 45 dní od vykonateľnosti daného výroku na konajúcom súde proti žalovanému podala žalobu o jeho vylúčenie z užívania predmetného rodinného domu (výroky I. a II.) a postupujúc podľa §325 ods. 2 písm. h) CSP žalovanému uložil zákaz po dobu 6 mesiacov od vydania rozhodnutia priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 m s výnimkou prípadov, ak strany spolu budú predvolané na procesné úkony súdu, orgánov činných v trestnom konaní alebo iných orgánov verejnej moci na dobu ich vykonávania v priestoroch nimi určených a žalovaného zároveň poučil o jeho práve proti navrhovateľke podať žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom tohto výroku uznesenia (výroky III. a IV.); návrh vo zvyšku zamietol (výrok V.) a navrhovateľke voči žalovanému priznal nárok na plnú náhradu jej trov (výrok VI.). Rozhodol tak o návrhu, ktorý navrhovateľka skutkovo odôvodnila tým, že „v minulosti“, (keď bola ešte v produktívnom veku - pozn. odvolacieho súdu), „žalovaný voči nej bol stále agresívny, ustavične ju kontroloval a izoloval, bol žiarlivý a vulgárne jej nadával, fyzicky ju napadol, bil aj ich dcéry a v prípade, že prišiel domov opitý, navrhovateľka aj s dcérami utiekli z domu, pretože opitý bol ešte agresívnejší“. Incident z 29.1.2023 navrhovateľka opísala tak, že „v podvečer, keď pozerala televízor, žalovaný prišiel za ňou, aby mu vrátila nejaké papiere, bol nazlostný a obviňoval ju, že tie papiere mu zobrala ona a chcel ich vrátiť a keď mu povedala, že ona žiadne papiere nemá, žalovaný jej povedal: „ak mi tie papiere do zajtra nevrátiš, tak ťa zabijem“; navrhovateľka sa ukludnila až pri počúvaní omše v rádiu, potom išla spať do svojej izby,

ktorú zamkla; na druhý deň ráno sa bála zísť dole do kuchyne a zo strachu zavolała políciu“. Uviedla, že už nechce žiť v strachu a obavách zo žalovaného, nechce už znášať jeho násilné správanie, bojí sa, že svoje vyhrážky naplní a ublíži jej. Z ustavičného strachu a nepokoja má zdravotné problémy so srdcom.

2. K návrhu pripojenými listinnými dôkazmi (potvrdenie OO PZ Bidovce z 30.1.2023 o vykázaní žalovaného zo spoločného obydľia, úradný záznam o tomto policajnom zásahu, potvrdenie tohto policajného orgánu, že navrhovateľka proti žalovanému podala trestné oznámenie pre prečin nebezpečného vyhrážania a jeho uznesenie z 31.1.2023, lekárska správa kardiologickej ambulancie z 19.1.2023) súd mal osvedčené tvrdenia navrhovateľky o násilnom správaní žalovaného ako jej manžela, ktoré bolo riešené príslušníkmi OO PZ, dokonca v mesiaci január 2023 ten na dobu 14 dní bol vykázaný zo spoločného obydľia strán a zároveň mu bol uložený zákaz priblížiť sa k navrhovateľke ako ohrozenej osobe na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov. Z úradného záznamu o zásahu hliadky OO PZ Bidovce z 30.1.2023 vyplynulo, že žalovaný 29.1.2023 o 17.00 hod. po predchádzajúcej slovnej hádke sa vyhrážal navrhovateľke ako svojej manželke zabitím, čím u nej vznikla dôvodná obava o svoj život. S poukazom na tvrdenia a všeobecne na pripojené listinné dôkazy mal za zrejmé, že navrhovateľka žije v strese, pod hrozbou psychického aj fyzického násillia zo strany žalovaného, ktorý v značnej miere porušuje jej právo na pokojný rodinný život. Citujúc ustanovenia §324 a nasl. CSP o neodkladných opatreniach vzhľadom na opakované vulgárne správanie žalovaného, jeho prítomnosť v spoločnom obydľi pod vplyvom alkoholu, vyhrážanie sa navrhovateľke dospel k záveru, že navrhovateľkou opísané skutočnosti v záujme jej telesnej a duševnej integrity pred možnými ďalšími útokmi zo strany žalovaného, v záujme minimalizovania jej strachu o svoje zdravie, život, majetok a v záujme zabezpečenia práva na pokojné bývanie odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov ňou navrhovaným neodkladným opatrením, a to postupom podľa §325 ods. 2 písm. e) CSP (24. odsek jeho odôvodnenia).

3. Dospel aj k záveru, že navrhovateľka dostatočne osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán aj uložením zákazu žalovanému priblížiť sa k navrhovateľke ako k osobe, ktorej telesná alebo duševná integrita môže byť ním ohrozená, pretože mal za preukázané, že zo strany navrhovateľky existuje dôvodná obava z fyzického aj psychického násillia zo strany žalovaného, keďže ten sa jej opakovane vyhrážal spôsobom, ktorý „v nej vzbudzuje obavu o zdravie a život jednak svoj, jednak svojich maloletých detí“ (27. odsek jeho odôvodnenia). Súd preto aj v tomto rozsahu vyhovel návrhu postupom podľa §325 ods. 2 písm. h) CSP tak, že trvanie neodkladného opatrenia obmedzil na dobu 6 mesiacov od vydania rozhodnutia (výrok III.) s odôvodnením, že túto považuje za primeranú a dostatočnú na urovanie sporov medzi manželmi.

4. Zároveň mal za to, že súdom uložený zákaz žalovanému približovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov sa vzťahuje aj na pozemky k rodinnému domu príahlé, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia uložením žalovanému okrem rodinného domu dočasne nevstupovať aj na tieto pozemky, preto zamietol. O trovách konania rozhodoval s odôvodnením, že ide o rozhodnutie, ktorým konanie končí (§262 ods. 1 CSP).

5. Proti tomuto uzneseniu, čo do jeho vyhovujúcich výrokov, žalovaný podáva odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd uznesenie v napadnutom rozsahu zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože súd prvej inštancie na základe predložených dôkazov dospel k nesprávnemu záveru, že navrhovateľka v návrhu tvrdené skutočnosti osvedčila. Proti záverom súdu prvej inštancie konkrétne namieta, že (i) z úradného záznamu OO PZ Bidovce z 30.1.2023 nevyplýva akákoľvek informácia o tom, že by policajná hliadka bola svedkom akéhokoľvek protiprávneho či agresívneho konania žalovaného, vyplynulo z neho len tvrdenie navrhovateľky o tom, k čomu údajne došlo 29.1.2023; že (ii) pri svojom rozhodovaní celkom prehliadol samotnou navrhovateľkou predložené uznesenie OO PZ Bidovce z 31.1.2023 o postúpení veci žalovaného ako podozrivého týkajúcej sa jeho skutku z 29.1.2023 (prečin nebezpečného vyhrážania) Okresnému úradu Košice - okolie na prejednanie priestupku, proti ktorému navrhovateľka ako poškodená sťažnosť ani nepodala; dôvodom takéhoto rozhodnutia pritom bolo, že polícia tvrdenie navrhovateľky ako poškodenej ohľadom obavy o svoj život a zdravie vyhodnotila ako skutkovo nepodložené argumentujúc, že tieto svojím správaním a konaním v podstate negovala samotná poškodená, ktorá po tom, čo manžel sa jej mal vyhrážať zabitím, o 18.00 hod. počúvala z rádia omšu, pri tejto sa ukludnila a išla spať, pričom aj keď jej v tom nič nebránilo, políciu nekontaktovala hneď po spáchaní skutku, ale až na druhý deň (30.1.2023) v čase o 8.00 hod. a že (iii) z lekárskej správy z kardiocentra nevyplýva, žeby navrhovateľka ako príčinu srdcových ťažkostí uvádzala stresujúcu domácu atmosféru, strach, či matrimoniálny konflikt.

6. Bráni sa preto, že o tvrdeniach navrhovateľky, že žalovaný sa jej vyhrážal, neexistuje nijaký dôkaz, tieto sú len jej konštrukciou. Priznáva pritom, že 29.1.2023 s navrhovateľkou mali slovnú výmenu ohľadom určitých dokumentov, pretože on mal za to, že tieto mu vzala navrhovateľka, on sa jej však nijako nevyhrážal. Ako na významné odvolateľ poukazuje aj na to, že s navrhovateľkou dlhodobo žijú v manželstve, cca 30 rokov už len popri sebe ako spolubývajúci, pričom navrhovateľka proti nemu nikdy v minulosti neiniciovala ani trestné či priestupkové konanie, v ktorom by indikovala akékoľvek jeho násilné konanie voči jej osobe, zo spoločnej domácnosti sa nikdy neodšťahovala a nemá vedomosť ani o tom, žeby podala návrh na rozvod. Voči navrhovateľke nikdy nebol agresívny ani sa jej nevyhrážal zabitím. Osobitným podaním 22.2.2023 odvolateľ dopĺňa, že odvolanie podal z dôvodov ustanovených v §365 ods. 1 písm. f), g) a h) CSP.

7. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného predovšetkým namieta, že toto nespĺňa formálne náležitosti ako tieto sú ustanovené v §363 CSP, pretože nie je z neho zrejmé, v akom rozsahu uznesenie súdu prvej inštancie sa ním napáda, voči ktorému jeho výroku je podané a napriek formálnemu doplneniu dôvodov odvolania osobitným podaním toto ani nie je dostatočné odôvodnené. Navrhuje preto, aby odvolací súd odvolanie žalovaného odmietol postupom podľa §386 písm. d) CSP.

8. Po vecnej stránke trvá na tom, že všetko, čo v návrhu uviedla, sa zakladá na pravde, nemá dôvod násilné správanie žalovaného voči svojej osobe si vymýšľať. Toto, ako aj jeho vulgárne nadávky, kontrolu a psychický teror dlhé roky znášala, pretože sa bála, že žalovaný ublíži jej alebo deťom, opakovane sa jej vyhrážal, že ju zabije. Vždy mala z neho veľký strach, no teraz aj vzhľadom na jej vek a zdravotný stav už nie je ochotná tieto znášať a najmä má vážnu obavu, že žalovaný svoje vyhrážky naplní a zabije ju. Skutkovo vymedzuje, akému správaniu žalovaného čelila, keď staršia dcéra mala 9 rokov (t. č. 55 - pozn. odvolacieho súdu), k čomu opisom správania žalovaného k navrhovateľke i k deťom, ktoré táto zažila v časoch svojho detstva v priloženom čestnom vyhlásení z 20.3.2023 sa vyjadruje aj mladšia dcéra strán H., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka rovnako z dávnej minulosti ďalej vykresľuje rôzne prípady násilného správania žalovaného, jeho vyhrážky a atmosféru strachu o seba a deti, v ktorej táto dlhé roky žila, čím zároveň vysvetľuje aj to, prečo násilné správanie žalovaného polícii nikdy nehlásila. Vo fotokópii dodatočne predkladá aj čestné vyhlásenie staršej dcéry X., nar. XX.X.XXXX spísané 22.3.2023, ktorého obsahom rovnako je opis udalostí so žalovaným zažitých v jej detstve a tiež jej vyhlásenie, že obeťami fyzického a psychického násillia žalovaného otca boli jeho deti a tiež aj navrhovateľka.

9. Žalovaný v odvolacej replike má za to, že z jeho odvolania je zrejmé, že uznesenie ním napáda ako celok a že sa ním domáha zamietnutia návrhu navrhovateľky v celosti. Z jeho odvolania rovnako sú zrejmé aj dôvody, pre ktoré toto je podané. Skutočnosti opísané vo vyjadrení navrhovateľky označuje za nepravdivé, nepodložené žiadnymi dôkazmi tvrdiac, že ich jediným účelom je vykresliť žalovaného ako násilníka a dostať ho z domu. Samotné trestné oznámenie navrhovateľky bolo vyhodnotené ako nedôvodné, o čom súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania mal vedomosť, a napriek tomu uzavrel, že došlo k osvedčeniu navrhovateľkou tvrdených skutočností, čo má za následok, že už takmer dva mesiace žije ako bezdomovec. Navrhovateľka okrem iného pritom však nevysvetľuje, prečo nepodala sťažnosť proti uzneseniu polície, z ktorého je zrejmé, že polícia jej neuverila a preto postúpila vec na priestupkové konanie. Nepovažuje pritom za možné, aby dôvod či už na vylúčenie osoby z užívania nehnuteľnosti alebo na zákaz priblíženia zakladalo konanie, ktoré je prejednávané ako priestupok. Skutočnosti opisované dcérou v čestnom vyhlásení sa týkajú jej detstva, táto absolútne sa nevyjadruje k spolužitiu strán v súčasnosti, resp. v dospelom veku dcéry, k fyzickému atakovaniu navrhovateľky, k vyhrážaniu sa, ani o strachu navrhovateľky zo žalovaného.

10. Navrhovateľka, ktorej odvolacia replika žalovaného bola doručená 4.4.2023, podaním odvolacej dupliky na túto nereagovala.

11. Proti tomuto uzneseniu odvolanie podáva aj navrhovateľka, a to proti časti jeho III. výroku v rozsahu obmedzenia zákazu priblíženia sa na dobu 6 mesiacov a proti zamietavému výroku uznesenia namietajúc, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu záveru, keď na základe ňou opísaného skutkového stavu žalovanému neuložil zákaz vstupu aj na príslušné pozemky pri rodinnom dome a keď trvanie neodkladného opatrenia spočívajúce v zákazu priblíženia sa žalovaného k navrhovateľke obmedzil na dobu 6 mesiacov ako na dobu dostatočnú na urovanie sporov medzi manželmi. S príslušnými dôvodmi súdu nesúhlasí, resp. namieta, že rozhodnutie súdu v jej odvolaní napadnutom

rozsahu nie je dostatočne odôvodnené a ako také je preto nepreskúmateľné. Trvá na tom, že uložený zákaz priblíženia sa k navrhovateľke žalovanému nezabráni na pozemky k rodinnému domu príslušné vstupovať a odtiaľ navrhovateľku ďalej verbálne napádať. Z návrhu je zrejmé, že žalovaný k navrhovateľke dlhodobo sa správa násilne, napáda ju verbálne a opakovane sa jej vyhráža smrťou, ona má z jeho správania obavy a strach, že svoje vyhrážky uskutoční. Nejde preto o ojedinelý incident, či správanie, ktoré by bolo možné urovnať. Tieto závery súdu sú preto v príkrom rozpore so skutočnosťami uvedenými v návrhu, pričom vzhľadom na trvanie opísaného správania žalovaného, jeho postoj k nemu a odmietanie prevziať zaň zodpovednosť svedčí o tom, že nie je predpoklad, aby v krátkom čase šiestich mesiacov svoje správanie voči navrhovateľke zmenil. Navrhuje preto, aby sám súd prvej inštancie napadnuté uznesenie v tomto rozsahu zmenil tak, že jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie v celom rozsahu.

12. Žalovaný odvolanie navrhovateľky rovnako ako aj celý jej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za nedôvodné. Poukazuje na všetko, čo uviedol vo svojom odvolaní.

13. Žiadna zo strán ďalšie podanie vo veci neurobila.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací po kladnom posúdení včasnosti a prípustnosti oboch odvolaní podaných stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté, viazaný ich rozsahom a dôvodmi a tiež viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, bez nariadenia pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie spolu skonanim, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky neobstojí a že na odvolanie žalovaného nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie ani na zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto ho zmenil (§388 CSP).

15. Každé podanie súd posudzuje podľa jeho obsahu (§124 ods. 1 CSP) a odvolací súd takto pristupujúc aj k odvolaniu žalovaného z 21.2.2023 napriek tomu, že v ňom formálne nie je označené, že toto smeruje proti I. a III. výroku napadnutého uznesenia, z druhého odseku odvolania, ako i z celého jeho obsahu jednoznačne vyplýva, proti ktorým jeho výrokom, v akom rozsahu a z akých dôvodov žalovaný uznesenie súdu prvej inštancie odvolaním napáda. Odvolanie žalovaného má všetky v §363 CSP ustanovené náležitosti aj pokiaľ ide o odvolacie dôvody. Uviesť odvolacie dôvody neznamená tieto právne kvalifikovať označením príslušného písmena v §365 CSP (k čomu v danom prípade došlo až osobitným podaním žalovaného označeným ako doplnenie odvolania), ale podstatným je odvolacie dôvody najneskôr do uplynutia odvolacej lehoty skutkovo vymedziť. Odvolací súd preto sa nestotožňuje s právnym názorom navrhovateľky o formálnych nedostatkoch odvolania žalovaného, pretože toto (aj) túto podstatnú obsahovú náležitosť odvolania obsahovalo už od počiatku. Nebol preto dôvod odvolanie žalovaného odmietnuť len preto, že odvolateľ až samostatným podaním doplnil, ako dôvody svojho odvolania právne kvalifikuje.

16. Ten, kto navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie, kumulatívne musí aspoň osvedčiť (nie nevyhnutne preukázať) splnenie všetkých podmienok pre jeho nariadenie, t. j. musí aspoň osvedčiť skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť tvrdeného nároku a (v danom prípade) existenciu takého stavu vzťahu strán, ktorý neznesie odklad a preto je ho potrebné bezodkladne upraviť navrhovaným neodkladným opatrením (pokiaľ navrhovaná neodkladná úprava pomerov, ako aj v prejednávanej veci, nemá byť trvalá, navrhovateľ musí osvedčiť aj vzťah navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej). Je pritom povinnosťou súdu dôsledne skúmať splnenie všetkých týchto podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, a to tak jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje pritom len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich. Procesnú zodpovednosť za to, či tvrdené skutočnosti sú aspoň osvedčené, a teda či sa javia aspoň pravdepodobnými, nesie preto navrhovateľ neodkladného opatrenia, v danom prípade navrhovateľka.

17. Vzhľadom na to, že navrhovateľka sa domáha ochrany základného ľudského práva, niet pochyb, že svoje právo na súdnu ochranu osvedčila. Nemožno pritom opomínať, že najvhodnejší priestor na páchanie násilia násilník má v domácom prostredí obeť a preto je mimoriadne dôležité minimalizovať jeho kontakt s obeťou a ohrozenej strane poskytnúť neodkladnú ochranu, prípadne zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutkový stav veci nie je náležite zistený, a to formou neodkladného opatrenia podľa §325 ods. 2 písm. e), prípadne f), g) a h) CSP. Pred nariadením

neodkladného opatrenia podľa §325 ods. 2 písm. e) CSP, o aký prípad podľa tvrdenia navrhovateľky v posudzovanom prípade ide, postačuje preto, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia a potom už je na súde, aby pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťoval najvýznamnejšie skutočnosti pre vyhoviecie návrhu, pričom postačuje, aby osvedčená skutočnosť vzhľadom na všetky okolnosti sa mu javila ako nanajvyš pravdepodobná; nesmie však pritom opomenúť, že neodkladné opatrenie je výnimočným opatrením umožňujúcim súdu okamžitý zásah iba v prípade nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

18. Po oboznámení sa s obsahom predloženého spisu odvolací súd pritom zistil, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu poskytnutím súdnej ochrany pre opakované vulgárne správanie žalovaného, pre jeho prítomnosť v spoločnom obydľí pod vplyvom alkoholu a pre vyhrážky voči navrhovateľke (24. odsek napadnutého uznesenia), v danom prípade prihliadal a hodnotil skutkové tvrdenia navrhovateľky o udalostiach, ktoré sa mali odohrať najneskôr do roku 1993, t. j. pred viac ako 30 rokmi.

19. Pre neodkladné opatrenie rozhodujúci je pritom stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§329 ods. 2 CSP). Už len samotný fakt, že navrhovateľka navrhovanej dočasnej úpravy prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia tvrdiac existenciu neodkladnej potreby dočasnej úpravy pomerov strán pre porušenie jej základných práv pre určité udalosti sa domáha po uplynutí viac ako 30 rokov od toho, ako tieto sa odohrali (do odchodu mladšej dcéry zo spoločnej domácnosti svojich rodičov v roku 1993), pričom výslovne uviedla, že akejkolvek, t. j. ani súdnej ochrany pred správaním žalovaného dosiaľ sa nedomáhala, aj súd musí preto vychádzať z toho, že žalovaným v dávnej minulosti jej spôsobenú ujmu bez ďalšieho trpela a neprejavila potrebu ním vyvolaný stav relevantne riešiť, čo (bez ohľadu na dĺžku uplynulého času) samo o sebe nepriamo preukazuje, že potreba úpravy pomerov navrhovateľkou označená za neodkladnú, v skutočnosti neodkladnou ani nie je, keď súdnej ochrany za zásahy do jej základného práva formou neodkladného opatrenia sa domáha s odstupom viacerých desaťročí. Navrhovateľka neosvedčila preto, žeby nebolo možné od nej spravodlivo požadovať, aby súdna ochrana za uvedené zásahy prípade jej bola poskytnutá až meritórnym rozhodnutím vo veci samej na základe žaloby, ktorú proti žalovanému medzičasom podala (20C/22/2023).

20. Odvolací súd aplikujúc ustanovenie §329 ods. 2 CSP pri svojom rozhodovaní o podaných odvolaniach rovnako nemohol prihliadať na čokoľvek, čo nastalo po vydaní uznesenia súdu prvej inštancie, týmto v odôvodnení svojho rozhodnutia preto sa ani nezaoberal, resp. či už z podaní žalovaného alebo z podaní navrhovateľky tieto ako právne irelevantné preto ani nereprodukoval.

21. Tak jedinou udalosťou, ktorá medzi stranami podľa tvrdení navrhovateľky sa mala odohrať aktuálne, čo pre nariadenie neodkladného opatrenia je jedine relevantným, je navrhovateľkou opísaná udalosť z 29.1.2023 o nebezpečnom vyhrázaní žalovaného voči jej osobe slovami: „ak mi tie papiere do zajtra nevrátiš, tak ťa zabijem“. Samotné trestné oznámenie, ktoré navrhovateľka voči žalovanému príslušným orgánom činným v trestnom konaní učinila, je podnetom na začatie trestného stíhania žalovaného, nie je však ani len nepriamym dôkazom o jeho vine a bez ďalšieho nie je preto spôsobilé ani len osvedčiť, že žalovaný sa dopustil konania, ktoré navrhovateľka pri podaní trestného oznámenia polícii opísala. Rovnako ani lekárska správa z 19.1.2023 zo súkromnej kardiologickej ambulancie bez ďalšieho nie je spôsobilá osvedčiť navrhovateľkou tvrdené násilné správanie žalovaného z 29.1.2023 vo vzťahu k jej osobe, a to vychádzajúc už aj len z dátumu kontrolného lekárskeho vyšetrenia navrhovateľky vykonaného desať dní predtým, než ňou tvrdený skutok žalovaného sa mal odohrať. Násilné správanie žalovaného z 29.1.2023 vo vzťahu k osobe navrhovateľky bez ďalšieho nie je spôsobilý osvedčiť ani obsah čestných vyhlásení ktorejkoľvek z dospelých dcér strán, pretože tento sa netýka relevantného obdobia, ale obdobia spred viacerých desaťročí.

22. Vzhľadom na výsledky prípravného konania - postúpenie trestného stíhania žalovaného proti tomuto začaté pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa §360 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Tr. zák., ku ktorému malo dôjsť navrhovateľkou opísaným skutkom žalovaného z 29.1.2023 uznesením odboru poriadkovej polície OO PZ Bidovce z 31.1.2023 vo veci ČVS:ORP-69/BI-KS-2023 (ďalej aj len ako „uznesenie z 31.1.2023“) vecne príslušnému správnomu orgánu z dôvodu, že výsledky prípravného konania preukázali, že v danom prípade by sa mohlo jednať o priestupok v zmysle zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, osvedčenie tvrdenia navrhovateľky o dôvodnom podozrení žalovaného z údajného ním spáchaného násilia vo vzťahu k osobe navrhovateľky je vylúčené. V zmysle dôvodov uznesenia

z 31.1.2023 správanie žalovaného u navrhovateľky nemohlo totiž vzbudiť dôvodnú obavu z násilia v podobe uskutočnenia jeho vyhrážky vo vzťahu k nej jej zabitím, nakoľko táto skutočnosť výslovne nevyplývala (i) ani z výpovede žalovaného, ktorý k tejto vyhrážke sa nepriznal (priznal, že medzi manželmi došlo iba k nejakému slovnému konfliktu) a táto nevyplývala (ii) ani z výpovede samotnej navrhovateľky o jej správaní a faktickom konaní po tom, čo žalovaný v podvečer 29.1.2023, okolo 17.00 hod. sa jej mal vyhrážať zabitím (v reakcii na vyhrážku žalovaného „stuhla“, v čase od 18.00 hod. počúvala omšu z rádia, pri ktorej sa ukludnila, potom išla spať do svojej izby), čím podľa záveru polície sama navrhovateľka ako poškodená v trestnom konaní v podstate negovala vzbudenie dôvodnej obavy z uskutočnenia vyhrážok žalovaného a tieto preto vyhodnotila ako skutkovo nepodložené, nakoľko svedkom údajného incidentu nebol nikto iný okrem navrhovateľky a žalovaného, pričom navrhovateľka, aj keď jej v tom nič nebránilo, ani nekontaktovala políciu hneď po spáchaní skutku, ale stále v reakcii na konanie žalovaného z predchádzajúceho dňa urobila tak až v ranných hodinách nasledujúceho dňa. Podľa záverov polície konanie žalovaného nenapĺňa preto skutkovú podstatu žiadneho trestného činu a ani prečinu vyhrážania podľa §360 Tr. zákona a uzavrel preto, že „vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a doterajší bezúhonný život ... na samotnú jeho nápravu, ako aj na vyriešenie tohto incidentu bude postačovať samotné prejednanie vecí pred príslušným správny orgánom“. Navrhovateľka, ktorá v tomto konaní o jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani len nepoprela skutkové tvrdenie žalovaného, že ako poškodená v trestnom konaní ona proti uzneseniu z 31.1.2023 sťažnosť ani nepodala, zároveň sama sa tak zbavila možnosti aj v tomto konaní o jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (6C/9/2023) relevantne spochybniť správnosť týchto záverov orgánov činných v trestnom konaní, s ktorými odvolaciemu súdu ani v tomto konaní (aj) preto neostávalo iné, ako plne sa s nimi stotožniť.

23. Odvolacím súdom takto interpretované výsledky trestného stíhania vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci sú pritom v absolútnej zhode tak s obsahom potvrdenia príslušného policajného orgánu z 30.1.2023 o vykázani žalovaného zo spoločného obydli, ako aj s jeho úradným záznamom o vykonanom postupe (§27a ods. 12 zákona o Policajnom zbore), rozpor ich obsahu s uznesením z 31.1.2023 je len zdanlivý. Príslušníci Policajného zboru neboli totiž svedkami verbálnej vyhrážky žalovaného vo vzťahu k navrhovateľke, ktorá podľa jej tvrdení mala byť vykonaná ešte v podvečer predchádzajúceho dňa (29.1.2023) a preto k vykázaniu žalovaného a rovnako aj k opisu skutku obsiahnutého v úradnom zázname príslušným policajným orgánom spísaného 30.1.2023 (žalovaný „po predchádzajúcej slovnej hádke sa vyhrážal navrhovateľke zabitím, čím u nej vznikla dôvodná obava o jej život“), mohlo dôjsť jedine na základe skutkových tvrdení samotnej navrhovateľky. Policajti 29.1.2023 okolo 17.00 hod. v rodinnom dome strán prítomní totiž neboli, vyhrážky žalovaného zistiť a potvrdiť preto ani nemohli, žalovaný ako podozrivý vo svojej výpovedi v trestnom konaní popieral, žeby navrhovateľke sa vyhrážal zabitím a k takémuto konaniu políciu zrejme sa nepriznal ani 30.1.2023, keďže v uznesení z 31.1.2023 nie je konštatovaný akýkoľvek rozpor v jeho výpovediach.

24. Odvolací súd vychádzajúc z obsahu všetkých navrhovateľkou predložených listinných dôkazov tieto hodnotiac nielen jednotlivito a len podľa ich označenia, ale prísne v ich vzájomných súvislostiach a predovšetkým podľa ich obsahu prihládajúc pritom aj na konkrétne okolnosti posudzovanej veci takto dospel k záveru, že navrhovateľkou predložené listinné dôkazy nie sú spôsobilé osvedčiť jej skutkové tvrdenia o vyhrážke žalovaného z 29.1.2023, a teda ani dôvodné podozrenie žalovaného z násilia vo vzťahu k navrhovateľke v daný deň ako dôvodu na nariadenie neodkladného opatrenia postupom súdu podľa §325 ods. 1 písm. e) CSP, ako ani to, žeby žalovaný svojím konaním z 29.1.2023 ohrozoval telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľky, čo by postupom podľa §235 ods. 2 písm. f) CSP rovnako mohlo byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľkou navrhovaného obsahu vo vzťahu k uloženiu nevstupovať do predmetného domu, pričom súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou navrhovateľky.

25. Z uvedených dôvodov je zřejmé, že súd prvej inštancie pri hodnotení navrhovateľkou predložených listinných dôkazov pochybil nielen tým, že potrebu navrhovanej neodkladnej úpravy pomerov strán nesprávne vzhliadol aj v skutkových okolnostiach, ktoré podľa vlastného tvrdenia navrhovateľky sa odohrali najneskôr pred 30 rokmi, ale aj tým, že svoje rozhodnutie o návrhu obídiením obsahu a celkového významu uznesenia z 31.1.2023 (aj) pre toto konanie založil v podstate len na potvrdení polície o vykázani žalovaného zo spoločného obydli a na zmienenom úradnom zázname, ktoré však z dôvodov odvolacím súdom uvedených v predchádzajúcich odsekoch tohto odôvodnenia v tomto konkrétnom prípade vychádzajú jedine zo skutkových tvrdení navrhovateľky a ako také nie sú preto

spôsobilé osvedčiť navrhovateľkou deklarované násilné správanie žalovaného z 29.1.2023 vo vzťahu k jej osobe.

26. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní o podanom odvolaní plne si pritom uvedomuje, že domáce násilie vôbec, ale obzvlášť násilie proti duševnej integrite, ktoré na fyzickom tele obeť nezanecháva na prvý pohľad zjavné stopy, k akým nepochybne patrí aj vyhrážka zabitím, je veľmi ťažké čo i len osvedčiť, pretože je páchané za zatvorenými dverami a obvykle bez prítomnosti tretích osôb ako svedkov. Neodkladné opatrenie aj v prípade násilia proti jednotlivcovi ostáva však výnimočným zásahom do práv žalovaného a aj keď ho možno nariadiť aj za cenu, že skutkový stav nie je náležite zistený, ani v prípade neodkladného opatrenia podľa §325 ods. 2 písm. e) či podľa §325 ods. 2 písm. f) CSP, nemožno ale upustiť od podmienky aspoň osvedčenia dôvodného podozrenia z násilia, či tvrdeného ohrozovania telesnej či duševnej integrity navrhovateľky konaním žalovaného, k čomu v danom prípade z dôvodov, ako tieto sú uvedené zhora, ani nedošlo.

27. Vzhľadom na uvedené je potrebné preto uzavrieť, že v tomto konaní tvrdené ohrozenie svojho základného ľudského práva navrhovateľka neosvedčila a musí preto niesť procesnú zodpovednosť za to, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože predložené listinné dôkazy nie sú spôsobilé jej tvrdenia osvedčiť, resp. ich osvedčenie priamo vylučujú, a že preto zároveň je vylúčená aj potreba ňou navrhovanej neodkladnej úpravy pomerov strán. Z týchto dôvodov v danom prípade nie sú splnené podmienky na potvrdenie odvolaním žalovaného napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie a z dôvodu, že nie sú splnené podmienky ani na jeho zrušenie, odvolací súd postupujúc podľa §388 CSP uznesenie v odvolaní žalovaného napadnutom vyhovujúcim rozsahu zmenil tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

28. Vzhľadom na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní žalovaného (i) stalo sa bezpredmetným zaoberať sa odvolaním navrhovateľky smerujúcim proti časti III. vyhovujúceho výroku napadnutého uznesenia a naopak, jej odvolaním napadnutý zamietavý výrok uznesenia súdu prvej inštancie bolo preto potrebné postupom podľa §387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a (ii) uznesenie vo výrokoch II. a IV. bolo potrebné postupom podľa §389 ods. 1 písm. d) CSP zrušiť, pretože dôvody, pre ktoré boli vydané, zanikli.

29. Pretože rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v posudzovanej veci vzhľadom na navrhovateľke uloženú povinnosť podať žalobu vo veci samej nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (§262 ods. 2 CSP, a contrario), odvolací súd postupom podľa §389 ods. 1 písm. d) CSP závisiaci výrok napadnutého uznesenia o trovách konania zrušil, pretože dôvody, pre ktoré bolo vydané, ani neexistovali.

30. Vzhľadom na to, že v danom prípade došlo k zmene napadnutého uznesenia odvolacím súdom tak, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu bol zamietnutý, uloženie povinnosti navrhovateľke podať žalobu vo veci samej sa stalo preto bezpredmetným a rozhodnutie odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení bez ohľadu na následne podanú žalobu vo veci samej, o ktorej pred súdom sa bude ďalej konať, má povahu konečného rozhodnutia, a je preto dôvodné v odvolacom konaní rozhodovať aj o náhrade trov konania (§162 ods. 1 CSP). Pretože v tomto konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu bolo úspešný žalovaný, odvolací súd postupom v zmysle §255 ods. 1 CSP tomuto priznal nárok na plnú náhradu jeho trov proti neúspešnej navrhovateľke, a to tak pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolacom konaní (§396 ods. 2 CSP). Vzhľadom na dôvody, pre ktoré navrhovateľka so svojím návrhom nebola úspešná v konaní, odvolací súd nevzhladol dôvody na aplikáciu §257 CSP na rozhodnutie o trovách konania. O výške náhrady trov v zmysle §262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

31. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu dovolanie je prípustné, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

S výnimkou prípadov ustanovených v §429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní dovolateľ musí byť zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).